

високі темпи розвитку. Постійне вдосконалення в області інформаційних технологій відкриває все нові і нові можливості їх застосування в банківській галузі. Вони в повному розумінні слова долають простір і час, відкриваючи банкам цілодобовий вихід на будь-які географічні ринки. Але при цьому традиційні конкурентні переваги банків - тісні довготривалі контакти з клієнтами і розвинена філіальна мережа - втрачають своє значення. Нове покоління клієнтів охочіше користується послугами Інтернет-банкінгу, ніж традиційними каналами, наданими філіальною мережею. Сучасні мультимедійні засоби в змозі забезпечити віртуальне інтерактивне спілкування банку з клієнтом, яке повністю замінює особисте в філії. Нові технології скорочують інформаційну асиметрію, підвищують ступінь прозорості ринку, роблять більш доступною інформацію про клієнтів, в результаті чого банки втрачають переваги ексклюзивних партнерів підприємств. Ці процеси тягнуть за собою стирання кордонів між моделями відкритого ринку і корпоративного регулювання, відбувається взаємопроникнення зовнішнього і внутрішнього корпоративного контролю.

Таким чином, на розвиток національних банківських систем в даний час найбільший вплив надають глобалізація і розвиток інформаційних технологій. Однак вплив цих двох факторів носить суперечливий характер: з одного боку, вони відкривають перед банками нові можливості, а з іншого - посилюють тиск і з боку старих, традиційних, і з боку нових конкурентів, вимагають нестандартних, швидких рішень, які зачіпають стратегію їх розвитку.

Література:

1. Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко и др. – К. : Центр наукових досліджень Національного банку України : Знання, 2011. – 504 с.
2. Д'яконова І. І. Дослідження сучасних процесів М&А в міжнародній банківській справі / І. І. Д'яконова, Я. О. Костюченко // Фінансова кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2011. – № 1(10). – С. 18–26.
3. Петров А. О. Розвиток міжнародного банківського бізнесу в умовах глобалізації / А. О. Петров // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. – 2009. – № 1. – С. 896–900.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РИЗВИТКУ РИНКУ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ

Бутенко В.В.

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та моделювання
ринкових відносин

Орлова К.І.

студентка 5 курсу, напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

Валютні відносини є складовою частиною й однією з найбільш складних сфер ринкового господарства. У них зосереджені проблеми національної

економіки, розвиток яких історично йде паралельно і тісно переплітається. Система валютних відносин у специфічній формі реалізує і розвиває закони грошового обігу, що діє усередині країни.

Міжнародний обмін товарами, послугами і капіталом зумовлює необхідність функціонування валютного ринку. Імпортери обмінюють національну валюту на валюту тієї країни, де вони одержують товари і послуги. Експортери, у свою чергу, одержавши експортний виторг в іноземній валюті, продають її в обмін на національну валюту. Інвестори, вкладаючи капітал в економіку тієї чи іншої країни, відчують потребу в її валюті.

Валютний курс дуже впливає на багато макроекономічних процесів, що відбуваються в суспільстві. Від рівня валютного курсу, за допомогою якого співставляються ціни на товари і послуги, зроблені в різних країнах, залежить конкурентоздатність національних товарів на світових ринках, обсяги експорту й імпорту, а, отже, стан балансу поточних операцій. Як зазначалося, валютного курсу основі визначення та прогнозування курсів валют лежать паритеті їх купівельних спроможностей.

Проте ряд чинників може спричиняти значне відхилення валютного курсу від їх основи:

– Перш за все, це зміна попиту і пропозиції валюти на ринку, на яку позначається стан платіжного балансу країни. Якщо активне сальдо платіжного балансу зростає, то збільшуються валютні надходження в країну і пропозиція їх порівняно з попитом. А це призведе до зростання курсу національної валюти. І навпаки, якщо стан платіжного балансу погіршується, тоді зростає попит на іноземну валюту, що призведе до падіння курсу національної валюти. У свою чергу на стан платіжного балансу впливають такі чинники: зміна структурами виробництва і динаміка ВВП, конкурентоспроможність національної продукції, кон'юнктури внутрішніх і світових цін на ринках партнерів тощо.

– Кон'юнктура валютних курсів та спекулятивні валютні операції завжди мають сильний вплив на валютний курс. Як засвідчує світова практика, валютні операції далеко назавжди здійснюються для торговельних та фінансових розрахунків. У багатьох випадках визначальною мотивацією у суб'єктів валютного ринку може бути отримання спекулятивного прибутку.

– На динаміці валютних курсів відчутно позначаються норма процента, яка регулює міграцію та розміщення капіталів. Наприклад, підвищення рівня позичкових процентів стимулює залучення іноземного капіталу і, відповідно іноземної валюти, а зниження – заохочує відплив капіталів за кордон. Але підвищення процентних ставок має, слід пам'ятати, і тіньову сторону: воно здорожує кредит і пригнічує інвестиційну діяльність усередині країни.

– Ступінь розвитку ринку цінних паперів складає здорову конкуренцію валютному ринку. Фондовий ринок може безпосередньо залучати іноземну валюту, а також залучати національну валюту для придбання іноземної валюти.

– Нарешті, ступінь довіри до валюти визначається станом економіки та політичною обстановкою у країні. При цьому враховуються не лише темпи економічного зростання, інфляції, рівень купівельної спроможності валюти, а й перспективи їх динаміки. Крім того, валютний курсу надзвичайно чутливий до чинників, що визначають політичну та соціальну ситуацію в країні.

В Україні ринок валютних операцій розвинутий недостатньо. Українськими підприємствами, установами, парабанківськими установами не

охоплений весь спектр діяльності, яку обслуговують операції з іноземною валютою. Це обумовлена деякими чинниками зокрема:

- надмірні обсяги кредитування в іноземній валюті;
- бажання банків отримати максимальний прибуток від спекулятивних операцій на міжбанківському ринку;
- суттєве перевищення попиту на іноземну валюту над її пропозицією на готівковому ринку внаслідок втрати довіри домогосподарств до національної валюти, що девальвує. Готівковий ринок перетворився у джерело купівлі іноземної валюти для погашення кредитів;
- підвищення рівня фінансової доларизації та поступова втрата гривнею функції нагромадження;
- зростання державного боргу.

Таким чином валютне регулювання в Україні доцільно посилити за такими основними напрямками:

- обмеження можливостей комерційних банків щодо здійснення спекулятивних операцій;
- обмеження обсягів купівлі іноземної валюти лише потребами проведення поточних операцій із зарубіжними партнерами;
- створення перешкод для нелегального вивезення іноземної валюти з країни.

Література:

1. Баранецький І. Світова фінансова криза: перші результати та уроки для України / І. Баранецький // Зовнішні справи. — 2008. — № 12. — С. 27—30.
2. Павлова О. Сучасний стан валютного ринку України та проблеми його функціонування/ Ефектив на економіка. — 2013. — №10 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2046>
3. Щербакова О. Підсумки реалізації грошово — кредитної політики у 2016 році / О. Щербакова // Вісник Національного банку України. — 2014. — № 4. — С. 6-9.

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Дем'янчук М.А.

к.е.н., доцент кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Мітєва М.В.

студентка 4 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Необхідною умовою впровадження сучасної системи управління фінансами є фінансове планування. Як свідчить досвід розвинених країн і вітчизняна практика, відсутність або прорахунки в плануванні фінансової діяльності – суттєві чинники фінансових невдач і криз страхової компанії.

Фінансове планування як важлива складова механізму фінансової системи та одна із функцій управління страховою компанією набуває актуальності за сучасних умов, коли суттєвим для діяльності є вплив глобалізації, поступової інформатизації суспільства та його інноваційного розвитку.